

Olha Nikolenko,

Professor at Poltava V.G. Korolenko

National Pedagogical University

Art for Life

Olha Nikolenko, Professor at Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University

<https://doi.org/10.33989/pnpnpu.881.c3608>

After February 24, 2022, the lives of Ukraine and all Ukrainians changed. Every day, our cities and villages are bombed. People are losing their homes and are forced to move to other areas. Children cannot study properly due to the constant danger. Every day, the war claims dozens and hundreds of lives. There is no explanation for this absurdity. Nevertheless, Ukrainians have the strength to resist the invasion. They bravely defend their country on the battlefield and in the rear. However, it is not only the physical survival of Ukrainians that is important, but also their mental survival. We all want to remain a nation with its own cultural characteristics and unique path of development.

Ukrainian art has a special value in wartime. It helps people remain human, preserve their humanity, compassion, and mercy, and at the same time feel their national identity. That is why Ukrainian artists continue to create highly artistic works despite the danger, in particular bookplate artists who possess rare techniques.

We are very grateful to Mr. Masahito Sakamoto for his love of Ukrainian art and his appreciation of the uniqueness of Ukrainian exlibris. In these difficult times,

Mr. Masahito Sakamoto supports Ukrainian artists, deeply studies the history of Ukrainian exlibris, and understands the value of this ancient art form for the present day.

The lecture that Mr. Masahito Sakamoto gave to visitors to the exhibition at the Poltava Art Museum on April 23, 2025, very moved the hearts of Ukrainians and filled them with confidence that beauty and art will triumph over death and war.

This brochure is another gift from Mr. Masahito Sakamoto to Ukraine and the world, for which we are sincerely grateful to him. In this work, he reveals not only the history of the exlibris as a genre, but also the spiritual power and craftsmanship of Ukrainian exlibris created after February 24, 2022.

The author generously shares with us his collection of Ukrainian exlibris, his own thoughts on them, as well as comments from artists. This publication testifies to the strong friendship between Ukraine and Japan and the irresistible desire of all civilized people of the world for peace and beauty.

I would like to express my sincere gratitude to Mr. Masahito Sakamoto for his support of Ukrainian art and artists who find the strength to create for the sake of our beloved Ukraine and its future.

Ольга Ніколенко,

професор Полтавського національного

педагогічного університету імені В.Г. Короленка

<https://doi.org/10.33989/pnpu.881.c3608>

Мистецтво заради життя

Після 24 лютого 2022 року життя України і всіх українців змінилося. Щодня наші міста і села бомблять. Люди втрачають свої будинки, вони змушені переїжджати на інші території. Діти не можуть повноцінно вчитися через постійну небезпеку. Війна щодня забирає десятки й сотні людських життів. Цьому абсурду немає пояснення. Але все ж таки українці мають силу чинити опір вторгненню. Вони мужньо захищають свою країну на полі бою і в тилу. Однак важливим є не тільки фізичне виживання українців, але і їх ментальне виживання. Ми всі прагнемо залишитися нацією, що має свої культурні особливості та неповторний шлях розвитку.

Українське мистецтво у воєнний час має особливу цінність. Воно допомагає людям залишитися людьми, зберегти людяність, співчуття, милосердя і водночас відчувати свою національну ідентичність. Тому українські митці продовжують створювати високохудожні роботи, незважаючи на небезпеку, зокрема екслібрисисти, які володіють рідкісними техніками.

Ми дуже дякуємо містеру Масахіто Сакамото за те, що він любить українське мистецтво і відчуває унікальність українських екслібрисів. У складний час містер Масахіто Сакамото підтримує українських художників, він глибоко вивчає історію українського екслібриса і розуміє цінність цього давнього виду мистецтва для сучасності.

Лекція, яку містер Масахіто Сакамото прочитав для відвідувачів виставки в Полтавському художньому музеї (Галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка 23 квітня 2025 року, зворушила і наповнила серця українців впевненістю в тому, що краса і мистецтво переможуть смерть і війну.

Ця брошура – це ще один подарунок містера Масахіто Сакамото для України та світу, за який ми йому сердечно дякуємо. У цій праці він розкриває не лише історію жанру екслібриса, але й духовну силу і майстерність українських екслібрисів, створених після 24 лютого 2022 року. Автор щедро ділиться з нами своєю колекцією українських екслібрисів, власними думками щодо них, а також коментарями художників. Це видання

засвідчує міцну дружбу України та Японії і непереборне прагнення всіх цивілізованих людей світу до миру і краси.

Я хочу щиро подякувати містеру Масахіто Сакамото за підтримку українського мистецтва і художникам, які знаходять у собі силу творити заради нашої любої України та її майбутнього.

生きるためのアート

オリハ・ニコレンコ

ポルタワ国立教育大学 教授

<https://doi.org/10.33989/pnpu.881.c3608>

2022 年 2 月 24 日以降、ウクライナとすべてのウクライナ人の生活は一変しました。街や村は毎日のように爆撃を受けています。多くの人が家を失い、他の地域への避難を余儀なくされています。常に危険にさらされる中で、子どもたちはまともに学ぶこともできません。戦争は毎日、何十、何百もの命を奪っていきます。この不条理については、どのような言葉をもってしても説明はつきません。それでも、ウクライナ人は力強く侵略に立ち向かい、戦場でも後方支援の場でも勇敢に祖国を守っています。しかし、重要なのは、肉体が生き延びることだけではなく、精神的にも生き続けることです。私たちは皆、固有の文化と独自の発展の道を持つ国であり続けたいと願っているのです。

戦時下におけるウクライナの芸術には特別な価値があります。それは、人々が人間であり続け、思いやりや温かさ、慈しみの心を失わず、同時に自分たちの国民的アイデンティティを感じる支えになるものです。だからこそ、ウクライナの芸術家たちは、危険の中にあっても、芸術性の高い作品を生み出し続けています。特に、蔵書票作家たちは希少な技巧で創作を行っています。

私たちは、阪本政仁さんがウクライナの芸術を深く愛し、ウクライナの蔵書票の独自性を高く評価してくださっていることに、心から感謝しています。この困難な時期において、阪本さんはウクライナの芸術家たちを支援し、蔵書票の歴史を深く研究し、そしてこの古くからの芸術形式が現代において持つ価値を理解してくださっています。

2025 年 4 月 23 日、ミコラ・ヤロシェンコ記念ポルタワ美術館にて阪本さんが行った講演は、多くのウクライナ人の心を強く打ち、芸術と美は死や戦争に打ち勝つのだという確信を与えてくれました。

この冊子は、阪本さんからウクライナ、そして世界へのもう一つの贈り物です。私たちは、そのご厚意に心から感謝いたします。本書の中で阪本さんは、蔵書票というジャンルの歴史だけでなく、2022 年 2 月 24 日以降

に制作されたウクライナの蔵書票が持つ精神的な力と優れた技巧性も明らかにしています。

阪本さんは、自身のウクライナの蔵書票コレクションや、それに対する考察、そして作家たちのコメントを惜しみなく共有してくださっています。本書は、ウクライナと日本の強い友愛の、そして世界中の心ある人たちが平和と美を求める抑えきれない願いの証です。

私たちの愛するウクライナとその未来のために創造する力を持つウクライナのアーティストと、ウクライナの芸術への支援に対し、阪本さんに心からの感謝を申し上げたいと思います。